

آتش دائم

منتخبی از گفتارهای

ربای لوباویچ

ربی مناخم مندل شینرسون

ترجمه کتاب Torah studies

از ربی جانانان ساکس. ام. ا. (کتاب) دکترای فلسفه

ترجمه فارسی بوسیله

پرویز مزدهی

Translated into Farsi by:

Mr. Parviz Mojdehi

*

Reprinted with permission by:

Chabad Persian Youth

&

Moshiach Awareness Center

Issue # 10

Parshat Mikeitz, Shabbat Chanukah, 5785

26 Kislev, 5785

December 27, 2024

Friday, Dec. 27, Light *Shabbat* Candles, **after** the 3rd Chanukah candle is lit, by 4:33 p.m.

Saturday, Dec. 28, *Shabbat* ends at 5:37 p.m.

Light the 4th Chanukah candle, after *Shabbat* ends and *Havdalah* is recited, after 5:37 p.m.

(Times are for Los Angeles)

را انجام دهد، همانگونه که در میثنا در این مورد آمده است: "انجام یک میصوا باعث انجام میصوای دیگری می شود."^{۱۷} اگر این مطلب در مورد انجام هر میصوایی صادق است بنابراین در مورد انجام میصوای تفیلین بیشتر صدق می کند. چرا که انجام آن مساوی شده است با انجام همه میصوهای دیگر تورا.^{۱۸}

و به این ترتیب اثراتی که از انجام این میصوا حاصل می شود رشد کرده و در زمان خودش انجام میصوهای دیگر را نیز باعث می شود.

معجزه حنوکا نه فقط در این حقیقت آشکار است که "برای قوم خودت ایسرائل در آن زمان، همچون در این زمان آزادی و نجاتی را فراهم آوردی" ۱۹ آزادی و نجات از دست مردمانی که ناپاک، ظالم، نادان و قوی بودند و تعدادشان نیز بسیار زیاد بود - بلکه همچنین که این حقیقت را نیز آشکار می کند که در نتیجه فراهم آوردن این نجات و آزادی فرزندان تو به خانه مقدس تو داخل شدند آن را پاک، تمیز و مقدس کردند، و در حیاط مقدس خانه تو شمع ها را روشن کردند.^{۱۹}

پس بنابراین با انجام میصوای بستن تفیلین - نه فقط آزادی و نجات از دست تمامی مردمان زمین فراهم می شود. بلکه در نتیجه بستن تفیلین "آنها از تو ترس خواهند داشت و دیگر بر علیه تو بلند نخواهند شد." همانگونه که آمده است: "قلب های ما آب شده است و به خاطر شما دیگر در هیچ مردی جرأت و شهامتی باقی نمانده است."^{۲۰}

همچنین در نتیجه بستن تفیلین "فرزندان تو به مقدس ترین مکان تو یعنی سومین بیت همیقداش داخل خواهند شد که به زودی به عنوان علامت دوران ماشیح انجام خواهد شد."

(منبع - لیکوتی سیخوت جلد پنجم ۲۲۷ - ۲۲۳) (Source: Likkutei Sichot, Vol. 5, pp. 223-227)

^{۱۷} - پیرکی آووت ۴ - ۲

^{۱۸} - همانگونه در قیدوشین ۳۵ الف انجام میصوای تفیلین را مساوی کرده است با انجام همه میصوهای تورا.

^{۱۹} - «آل هنیسیم» در تفیلای حنوکا

^{۲۰} - یهوشوع ۱۱ - ۲

TO DEDICATE AN ISSUE IN HONOR OF
A LOVED ONE, CALL (323) 934-7095

For this and other books on Moshiach & Geulah, go to: <http://www.torah4blind.org>

علت بستن آن بر روی دست چپ آن است که غریزه های بد انسان (سمت چپ قلب، یعنی آن صدای احساس مخالفت با انجام خواسته خد- اوند) نیز باید به خدمت خد- اوند دربیاید. و تفیلین سر می بایست آشکار بوده و چیزی روی آن را نپوشاند به خاطر آن که "همه مردمان زمین ببینند که نام خد- اوند بر روی تو قرار گرفته است و از تو ترس داشته باشند."^{۱۳} بنابراین هدف از آن آشکار کردن نور ا- لهی "برای همه مردمان روی زمین است" و این که باعث بشود که آنها از خد- اوند بترسند. تفیلین همچون شمع های حنوکا با قسمت چپ و با عموم مردم در رابطه است. مردمانی که از خد- اوند شناختی ندارند.

با توجه به این مطالب ما حالا می توانیم آن عقیده از ربانیم را که می گویند: همه توره برابر است با انجام میصوای تفیلین^{۱۴}، را درک کنیم. تفیلین همچون توره این قدرت را دارد که حتی در ناحیه و حوزه نامقدس (طوما - خول) نیز تأثیر بگذارد و آن را پاک و منزه کند.

۵ - میصوای تفیلین

در حنوکا ما می باید^{۱۵} هم پولی و هم شخصی^{۱۶} و به عبارتی هم مالی و هم روحی به میزان بیشتری از خود مایه بگذاریم. و همانگونه که ما ذکر کردیم میصوای تفیلین با روشن کردن شمع های حنوکا در ارتباط است بنابراین حنوکا زمان بسیار مناسبی است که ما دقت و انرژی بیشتری برای تشویق مردم به بستن تفیلین به کار بریم و کمک کنیم که تا می توانیم ایسرائل های بیشتری را به بستن تفیلین و به انجام این میصوا ترغیب کرد و در انجام این میصوا شرکت دهیم.

و زمانی که شخصی کمک می کند که یهودی دیگری میصوای بستن تفیلین

^{۱۳} - دواریم ۱۰ - ۲۸ براخت ۶ الف

^{۱۴} - قیدوشین ۳۵ الف - میدراش تهیلیم ۲۱

^{۱۵} - «ماگن اوراهام» در شولخان آروخ ابتدای هیلخوت حنوکا

^{۱۶} - پری مگادیم

میقص

پاراشای این هفته با خوابهای فرعون که به تفصیل شرح داده شده است شروع میشود. سئوالات زیادی در این مورد مطرح است. چگونه است که تورا اینگونه به تفصیل این خوابها را توضیح میدهد؟ تفاوت خواب های فرعون با خواب های یوسف که در پاراشای قبل گفته شده است چه می باشد؟ آیا مابین خواب های فرعون و یوسف شباهتی نسبی وجود ندارد؟ و اگر این طور است کاربرد آنها در زندگی امروزه ما چیست؟

۱- خواب های فرعون

قسمت زیادی از متن پاراشادر آغاز به خواب های فرعون اختصاص داده شده است و از گاوها و خوشه های گندم و تفسیر یوسف که به آنها به عنوان سمبل سالهای قحطی و فراوانی اشاره می کند صحبت شده است .

اما چرا این خواب به این تفصیل و با این همه جزئیاتش در تورا عنوان شده است؟ هدف از این خواب بسیار ساده بوده است . یوسف هفت سال فراوانی و هفت سال قحطی را بوسیله این خواب پیش بینی کرد و در نتیجه به وزارت مصر رسید. چرا می بایست همه این وقایع از طریق خواب انجام شود آیا از طریق دیگری یوسف نمی توانست به وزارت برسد؟

حتی اگر چه قصد تورا بر این بوده است که به ما بگوید که از طریق خواب های فرعون بود که یوسف به مقام وزارت رسید تورا می توانست این مطلب را بدون عنوان کردن همه جزئیات آن به ما بگوید. عنوان کردن این همه جزئیات یک خواب چه لزومی داشته است؟

۲- تاثیر یوسف

جواب این است که خوابهای فرعون در همان زمینه و محیطی که این خوابها اتفاق افتاده است باید درک شود. علت اینکه فرعون خواب می بیند وجود یوسف است چرا که یوسف بوسیله خواب می توانست با خداوند ارتباط برقرار کند. همانگونه که در پاراشای قبل هم شلهدان مطلب بودیم یوسف وارث روحانیت یعقوب بود و هر آنچه را که یعقوب سمبل آن بود را در این دنیا

موجودیت می بخشید. ^۱ بطور خلاصه اوسمبل "روح جمعی بنی یسرائیل" و واسطه‌ای بود که از طریق آن حضور الهی در این جهان آشکار میشد او آن مرد صدیقی بود که پایه و اساس جهان است. چنانچه ارتباط یوسف با خدا و روحانیت می بایست از طریق خواب عملی شود. پس بنابراین این جزئی از نظام روحانی جهان آن روز بود و به همین خاطر زمانی که ارتباط با خداوند برای جهان و برای فرعون لازم ^۲ می بود این ارتباط می بایست از طریق خواب برقرار میشد.

۳- فرد یهودی و جهان

این موضوع نکته مهمی را در مورد چگونگی عبادت خداوند به ما نشان میدهد. زمانی که یک فرد یهودی در راه عبادتش با مسائل و مشکلات زیادی روبرو میشود از جمله با خواسته‌ها و حالت‌هایی که نامشروع و زیان آور هستند او باید بداند که منبع و منشاء نهایی این مشکلات و مسائل در جهان خارج نبوده بلکه در وجود خود اوست. حقیقت این است که او نمی بایست دنباله رو جهان باشد و او نمی بایست در مورد یهودیتش با دنیا کوتاه بیاید و آنها را به مخاطره بیندازد بلکه برعکس این فرد یهودی است که حالت‌های جهانی که در آن زندگی می کند را بوجود می آورد. چنانچه یهودیت او، یهودی بودن او، عشق به یهودیت او، با بی تمایلی و سردی روبرو شده و این عشق صدمه ببیند، این موضوع در جهان منعکس می شود و این انعکاس به نحو است که مسائل و مشکلاتی در زندگی فردی و اجتماعی ما در رابطه با جهان ایجاد می کند. ولی از آنجا که طبیعت جهان اینگونه است که منشاء روحانی خود را پنهان می کند این حقیقت نیز پنهان مانده و اینگونه احساس می شود که تمایلات خصمانه نسبت به یهودیان و یهودیت از دنیای خارج می آید. در حالی که حقیقت این است که این خود فرد یهودیست که ایجاد کننده این حالت هاست. اگر او خواسته‌هایش را عوض کرده و احساساتش را از بی تمایلی به عشق و علاقه تبدیل کند به همین ترتیب حالت و وضعیت جهان نیز بوسیله او عوض خواهد شد.

و این هنوز کل مطلب نیز نمی باشد. حتی در زمانی که ما نمی توانیم منبع و منشاء این مشکلات و مسائل را در وجود شخص یهودی بیابیم. ولی هنوز بخاطر فرد یهودیست که این حوادث و اتفاقات رخ میدهد. برای آنکه هدف آفرینش در وجود خود اوست همانگونه که ربانیم گفته اند

۱- بیعوری هزوه ۳۰ الف - اورهتوراه ۳۶۵ الف. لیکوتی سیخوت جلد سوم ص ۸۳۲

۲- ترگوم شنی یا ابتدای مگیلت استر

که آنها نور را وارد «سمت چپ» و محوطه عمومی می کنند که هر دو سمبل ناخالصی، طوما و بیگانگی نسبت به خداوند هستند.

در واقع نور شمع‌های حنوکا به ورای فرامین نهی می رسند به خاطر آن که روشن کردن شمع‌های حنوکا خود فرمانی است امر. خودداری کردن از انجام دادن یک عمل ممنوعه (آصور) می تواند آن را نفی کند و از بین ببرد. اما نور شمع‌های حنوکا نفی نمی کنند و از بین نمی برند بلکه نورافشانی می کند و دنیای بیرون را پاک می کنند همانگونه که انجام فرامین امر دنیای درون را روشن کرده و پاک می کنند.

و این است ارتباط مابین نور شمع‌های حنوکا و توره که آن هم نور^۹ خوانده شده است چرا که در توره نیز به اعمالی که نفی و ناپاک هستند اشاره شده است. و از طریق مطالعه توره آن جرعه‌های مقدس که در حوزة و محیط نامقدس (طامه - خول) تجسم یافته اند رها می شوند و به مراتب بالاتر روحانی می رسند.^{۱۰}

۴ - شمع‌های حنوکا و تفیلین

عقیده بر این است که منبع اصلی هفت میصوایی که ربانیم برای ما وضع نمودند از جمله فرمان روشن کردن شمع‌های حنوکا در نهایت در توره است^{۱۱} پس بنابراین باید در میان فرمان‌های توره فرمانی موجود باشد که مشابهت و مفهومی شبیه به روشن کردن شمع‌های حنوکا داشته باشد میصوایی شامل بردن نور ا- لهی به «ناحیه چپ» به محلی که عموم مردم در آنجا هستند و این میصوا فرمان بستن تفیلین است. به خاطر آن که تفیلین بر روی دست چپ بسته می شود. (دست ضعیف تر، یعنی اگر کسی راست دست است، دست چپ) همانگونه که در زوهر^{۱۲} توضیح داده شده است.

۹- امثال سلیمان ۲۳ - ۶

۱۰- رجوع شود به لیکوتی توره ریه، ۳۰ ب و ۳۱ ب

۱۱- تنیا بخش ۴ - ۲۹

۱۲- بخش سوم ۲۸۳ الف

۳ - فرامین امر و فرامین نهی

این تفاوت مابین مزوزا با شمع های حنوکا با تفاوت هایی که مابین فرامین نهی و امر تورا وجود دارد بسیار مشابه است.

فرامین امر تنها با اموری که مجاز (موطار) هستند می توانند انجام بشوند.^۷ اموری که با هر آنچه که ممنوع (آصور) و غیرمجاز مخالف است.

انجام هرگونه امور میسوا باعث می شود که نوعی حالت روحانی به صورت نور ا- لهی در دنیا ایجاد شود. این نور به نوعی است که می تواند شکل عملی به خود بگیرد (به عبارت دیگر عمل انسان آن را پر می کند و یا آن را ملبس می کند). این عمل این نور را به همان طریقی احاطه می کند که جسم فیزیکی روح را می پوشاند و برای آن همچون لباسی است اما این نور الهی که اینگونه ملبس شده است محدود بوده و شخصیت و خصوصیات آنچه که آن را احاطه کرده است یعنی آن لباس را به خود می گیرد.^۸ یک چنین نوری نمی تواند وارد محدوده ممنوعه و یا (طوما) بشود به خاطر آن که خصوصیات آنچه که ممنوع (آصور و طامه) است نفی خواسته شد- اوند است و این خصوصیتی است که نوری که از جانب خد- اوند صادر می شود نمی تواند آن را تحمل کند.

از طرف دیگر نوری که با انجام فرامین نهی ایجاد می شود بی نهایت نامحدود بوده و این محدوده ممنوعه و طامه را در بر می گیرد. هیچ گونه عملی آن را احاطه نمی کند و هیچگونه عملی این خصوصیت خاص را شامل نمی شود و آن را ملبس و احاطه نمی کند. بنابراین یک چنین نوری نه با انجام دادن این فرامین، بلکه فقط با خودداری از انجام این فرامین ایجاد می شود. در واقع فقط یک چنین نور بی نهایی است که می تواند تا به این اندازه وارد محدوده ممنوعه و طوما بشود. خودش در خلوص خودش باقی بماند، همه جا را روشن کند و خودش تاریک نشود.

شمع های حنوکا دارای یک چنین خصوصیت بی نهایی هستند به خاطر آن

جهان در ابتدا بخاطر بیسرائل آفریده شد که ابتدای محصول خداوند خوانده شده است.^۳ این حوادث به عنوان آزمایشی برای درک قدرت درونی فرد بیسرائل اتفاق می افتد. و اگر او بوسیله آن دگرگون نشود این گونه میشود که این حوادث بشکلی در خواهند آمد که اصلا انگار وجود نداشته اند. چرا که وضعیت جهان بستگی به وضعیت یک فرد یهودی نسبت به یهودیتش دارد.

۴- تفاوت های مابین خواب های فرعون و یوسف

اگر چه خواب های فرعون بستگی به خواب های یوسف داشت ولی اساسا در طبیعت و در ذات با خواب های یوسف متفاوت بود. خواب های یوسف برخلاف خواب های فرعون به دنیای تقدس مربوط میشد بنابراین تفاوت هایی از این قرار در این خواب ها موجود است.^۴ اولاً خواب های یوسف با موضوع عبادت شروع می شود و از نانی صحبت می کند که با زحمت بدست می آید. "ما خوشه ها را دسته می کردیم" یک چنین موضوعی اصلا در خواب های فرعون وجود ندارد. در خواب های فرعون اینطور بنظر می رسد که نان بدون زحمت بدست می آید. برکت هایی که از طرف خداوند برای فرد یهودی فراهم میشود در واقع جواب کوشش و تلاش های او ست. برای آنکه آنچه که بدون تلاش و کوشش بدست می آید دارای کمبود است و نان خجالت خوانده میشود. ولی آنچه که در خارج از دنیای تقدس کسب می شود، نانی که فرعون خواب آنرا می بیند، تماما و نهایتا خوب نیستند و بنابراین بعضی اوقات بدون کوشش و تلاش بدست می آیند.

ثانیا خواب های یوسف نشان دهنده پیشرفتی هستند که از درجات پائین تکامل شروع میشود و به طرف درجات بالاتر حرکت می کند. آنها با دسته دسته کردن خوشه های گندم شروع می شوند. خوشه های گندمی که ابتدا هر کدام از دیگری جدا هستند و به دسته های گندم تبدیل می شوند. یعنی با هم یکی شده و وحدت ایجاد می شود. و سپس در دومین خواب به خورشید و ماه و ستارگان اشاره شده که همگی آسمانی هستند حتی در سطح مادی نیز دسته های گندم از شاخه های گندم و جواهرات که (مشابهات زمینی ستارگان) هستند با ارزش ترند.^۵ اما در خواب های فرعون این نظم برعکس می باشد. از گاوها ما به مرحله خوشه های ذرت

۳- اوتیوت (ربی اکیو) - حرف بت - سیدر ربا از برشیت ۴. و یقرا ربا ۴-۳۶ تنخوما بر راشی - ربمان بربرشیت ۱-۱

۴- برای توضیح بیشتر رجوع شود به ص ۵۰ و زیر نویس ها ۵- لیکوتی تورا- ریه و ستمی کدکود

۷- رجوع شود به مسخت شبات ۲۸ ب
۸- تورا از ۵۲ د - لیکوتی تورا - پکودی ۶ د

می رسیم یعنی از قلمرو حیوانی به قلمرو نباتی. این موضوع برخلاف نظام طبیعت است. شرایط گاوها، چاقی و عمرشان بستگی به آن دارد که از چه نوع علف هایی استفاده کرده باشند. در هر دو این خواب ها این حالت نزول دیده میشود. ابتدا گاوهای سالم و خوشه های خوب ظاهر می شوند و سپس گاوهای ناسالم و خوشه های بد تا آنجا که خوب ها و سالم ها تماماً بوسیله بدها و ناسالم ها مصرف می شوند. و این نظم در تفسیر آنها نیز حفظ می شود. ابتدا هفت سال فراوانی می آید و سپس نزول کرده و هفت سال قحطی شروع می شود. تا آنجا که تمامی این فراوانی فراموش شده و قحطی سرزمین را فرا می گیرد.

۵- ثبات و تغییر

این تفاوت های مابین خواب های یوسف و فرعون تفاوت مابین امور مقدس و عکس آنرا نشان میدهد.

آنچه که مربوط به دنیای تقدس می شود ابدی و غیر قابل تغییر است. در حوزه تقدس اگر تغییری ایجاد شود همواره رو به پیشرفت و ارتقاء بوده و همچون رفتن از نیروی به نیروی دیگر است در واقع این حالت، حالت تغییر نبوده بلکه درک کامل تر از آن چیز است که همواره ثابت است. و اگر چه در تاریخ ملت یسرائل تحولاتی مشاهده می شود که بعضی اوقات در جهت کمال و بعضی اوقات در جهت سقوط و نزول است^۶ اینها در واقع تغییر به معنای واقعی کلمه نیستند. برای آنکه همه افراد ملت یسرائل همواره در درون خود، عهده دار انجام یک ماموریت^۷ مشخص و دارای یک ایمان مشخص هستند^۸ و آن انجام فرامین تورا و میصوت و بالا رفتن از پله های نردبان روحانیت است. و از آنجا که انسان در همان جایی است که خواسته های او آنجاست. و از آنجا که نزول معنوی ایسرائل ها در طول تاریخ همواره بخاطر بالا رفتن و اوج گرفتن بیشتر آنها بوده است این تحولات در تاریخ یهود در نهایت تغییر نبوده بلکه نوعی ثبات می باشند که یک خواسته و هدف واحد از میان همه آنها عبور کرده و آنها را به هم وصل می کند. و در این نوع ثبات است که صلح و آرامش را می توان یافت.

برخلاف این موضوع، قلمرو و حوزه نامقدس همواره محکوم به تغییر و تحول است در واقع محکوم به یک نزول دائمی است. برای آنکه آنچه که مقدس نیست برای خود و بخودی خود وجود ندارد بلکه در نهایت وسیله ایست برای رسیدن به هدفی و آن آزمایش کردن انسان و تحریک کردن بالاترین قوای مقدس درون اوست هر اندازه که انسان در این آزمایش موفق بشود

(رشوت هارییم) در واقع ایده و نظریه کثرت و تنوع و یا کمبود وحدت را می رساند و «سمت چپ» اشاره به طریقی از زندگی می کند که در آن جدایی و عدم وحدت وجود دارد و بنابراین «محیط های عمومی» و «چپ و چپ گرایی» با یکدیگر در ارتباط هستند برای آن که هر دو سبب عدم وحدت و دوری از خداوند می باشند.^۳

۲- مزوزا و فرمان های دیگر

در مورد میصوای نصب مزوزا گفته شده است که اهمیت آن مساویست با انجام تمامی میصوای دیگر. آمده است که انجام آن همه میصوای دیگر را در دل خود دارد.^۴ بنابراین همه میصوای دیگر توره را می توان در این دو خصوصیت خاص مزوزا، طرف راست و جهت داشتن بطرف داخل پیدا کرد.

و تقریباً همه میصوای توره این دو خصوصیت را دارا هستند. اکثر آنها باید با دست راست^۵ انجام شوند. به عنوان مثال قربانی های سوختنی اگر با دست راست تقدیم نمی شدند باطل اعلام می شدند.^۶ همچنین بسیاری از فرامین باید در محوطه بسته و داخل انجام شوند. حتی آنهایی هم که در خارج انجام می شدند با این ایده «رشوت هارییم» که قبلاً توضیح دادیم ارتباطی نداشتند. برای آن که می توانستند آنها را در داخل هم انجام بدهند. در واقع آنها هیچ ارتباطی با محلی که انجام می شوند نداشتند. پیرو این مطلب شمع های حنوکا که در سمت چپ خانه روشن می شوند و هدف از آنها نورانی کردن خارج از خانه می باشد. تقریباً با همه فرامین توره تفاوت اساسی دارند.

^۳ - توره ارمیقص ۴۲ ج - «شمع های حنوکا» ۵۶۴۳ و ۵۷۰۴

^۴ - سیبور ربی شینور زالمان صفحه ۲۷۵ الف

^۵ - شولخان عاروخ اورخ خبییم فصل ۲

^۶ - رمبام. هلیخوت بییت همیقداش ۵ - ۱۸

۶-اضغاتی بر توره اور (۱۱۸الف) ۷-عکس مطلب در مورد بدی صلیق است برای آنکه فقط در منبع شان قصدشان برای خداوند می باشد. لیکوتی توره خوفت ۶۲الف ۸-رمبام-هلیخوت گروشین پیلان فصل ۲

חנוکا

در این مبحث در مورد میصوای روشن کردن شمع های حنوکا صحبت شده و دو مورد از خصوصیات این میصوا مورد توجه قرار گرفته است اول آن که آنها را باید در کنار درب ورودی خانه که به خیابان و یا محل عبور و مرور مردم باز می شود گذاشت و دوم آن که در سمت چپ درب خانه قرار بگیرند. و هر یک از این خصوصیات به طور سمبلیک دارای معانی عمیقی هستند. سمت چپ و محل عبور و مرور مردم از نظر روحانی محل و مکان امور نامقدس (طامه - خول) می باشد و با قرار دادن شمع های حنوکا در آن محل ما نور الهی و خدایی را به آن محل می آوریم. این مبحث با توضیح فرمان های امر و نهی بر روی زندگی ما ادامه یافته و با مقایسه شمع های حنوکا با بستن تقیلین خاتمه می یابد.

۱- شمع های حنوکا و مزوزا

میصوای شمع های حنوکا در دو مورد با میصوای نصب مزوزا مشابهت دارند. اول آنکه هر دو می بایست در کنار درب ورودی خانه و یا حیاط قرار داشته باشند و دوم هر دو باید در طرف خارج درب^۱ قرار بگیرند. اما مزوزا در سمت راست درب نصب می شود و شمع های حنوکا باید در سمت چپ درب خانه قرار می گیرند^۲. اگر چه هر دو در سمت بیرون از خانه قرار می گیرد در مورد مزوزا این مطلب فقط برای نشان دادن شروع محدوده خانه و یا حیاط است یعنی قسمت ورود به خانه را مشخص می کند ولی شمع های حنوکا برای آن در خارج قرار می گیرند که محیط بیرون را روشن کند یعنی محل عبور و مرور عموم مردم روشن بشود. به عبارت دیگر هدف از مزوزا نشان دادن سمت داخل خانه است ولی هدف از روشن کردن منورا، نورانی کردن خارج خانه می باشد.

این دو مورد تفاوت با یکدیگر در رابطه هستند بخاطر آنکه «محیط عمومی»

او قوی تر شده و در عبادتش به درجه بالاتری رسیده است و هر اندازه که شکست بخورد نشان دهنده این مطلب است که او بیشتر احتیاج به آزمایش دارد. و زمانی که انسان در تقدس پیشرفت می کند قدرت نیروی نامقدس ضعیف تر می شود. "زمانی که این قدرت بزرگ می شود آن قدرت کوچک می شود"^۹.

این مطلب همچنین تفاوت اساسی مابین شمع های حنوکا و قربانی هایی که در جشن سوکوت آورده میشده را مشخص می کند. در سوکوت هفتاد گاو در هفت روز به عنوان نماینده هفتاد ملت قربانی میشد. و^{۱۰} هر روز بطور مرتب از تعداد این قربانی ها کم میشد (از سیزده گاو در روز اول به هفت گاو در روز هفتم) که نشان دهنده نزول دائمی^{۱۱} و سقوط می باشد. اما چراغ های حنوکا نماینده تقدس بود هر روز به تعداد چراغ ها اضافه میشود برای آنکه تقدس همواره بالا تر میرود و افزایش پیدا می کند.

۶- تلاش و کوشش و پاداش

از تمامی مطالب بالا درس بخصوصی را می توان آموخت. زمانی که شخص فکر می کند که بدون کوشش و تلاش و صرفا بخاطر چندین عوامل طبیعی می تواند برکاتی معنوی و منافع مادی را صاحب شود او باید بداند که این طرز تفکر از روح حیوانی و از طبیعت مادی او سرچشمه گرفته است. برای آنکه در این مرحله در واقع می توان منافع را بدون کوشش و تلاش صاحب شد ولی باید دانست که این منافع و این برکات دائما در حالت نزول و کاهش هستند و در نهایت فقیر و بی چیز باقی خواهد ماند. اما از طرف دیگر چنانچه او در عبادت خداوند زحمت بکشد باید از این قول مطمئن باشد که "زحمت کشیدم و بدست آوردم" و از طرف خداوند بیشتر از آنچه که زحمت اش را کشیده است دریافت خواهد کرد و همواره همانگونه که پیشرفت می کند معنویت او نیز بالاتر خواهد رفت.

(منبع: لیکوتی سیخوت جلد پنجم ص ۸۱۹ الی ۸۲۲)
(Source: Likkutei Sichot, Vol. 3, pp. 819-822)

^۱- شبات ۲۱ ب مناخوت ۳۶ ب
^۲- شبات ۲۲ الف